

Piątek, 22 grudnia

nr 150/2023 (382) | DARMOWA GAZETA MIEJSKA

ISSN 2720-0701 | NAKŁAD: 60 000

600 LAT ŁODZI
EX NAVICULA NAVIS

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

ŁODZIANIE Z PASJĄ

strona 7

RODZINA NA MEDAL

AKTUALNOŚCI

**OTWIERA SIĘ
NOWE KINO!**

strona 4

INFORMATOR

**GDZIE
ZNAJDZIESZ
POMOC
W ŚWIĘTA?**

strona 5

MAGAZYN

**TRADYCJE
WIELOKULTUROWEJ
ŁODZI**

strona 23

WESOŁYCH ŚWIĄT

SPRAWDŹ, JAK SPĘDZIĆ ŚWIĘTA W MIEŚCIE strona 10-11

KRZYŻÓWKA + SUDOKU CHWILA RELAKSU DLA KAŻDEGO

strona 19-20

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 093

JESZCZE ZDAŻYSZ NA JARMARK!

Tegoroczny jarmark bożonarodzeniowy przyciąga na ulicę Piotrkowską tłumy łodzian. Jeszcze na nim nie byłeś? Piątek i sobota (22 i 23 grudnia) to ostatni moment, by to nadrobić!

Wspaniała miejska choinka, kolędy z głośników i spacerowicze przechadzający się między kolorowymi stoiskami – taki jest jarmark, który powstał na ul. Piotrkowskiej, tuż obok wyremontowanego pasażu Schillera. Warto tu zajrzeć, aby poczuć prawdziwy klimat świąt – zjeść piernik, napić się grzańca i zrobić sobie zdjęcie ze Świętym Mikołajem. To także

doskonałe miejsce na zakup prezentów! Wybierać można m.in. spośród rękodzieła z różnych stron świata, ozdób choinkowych, biżuterii i skarpetek... z dziełami sztuki. Drewniane chatki uginają się od pyszności, tych tradycyjnych i całkiem nowoczesnych. Kupimy tu m.in. miody, sery góralskie, węgierskie wędliny, świąteczne słodczyce, soki i dżemy... bez cukru.

Złap chwilę oddechu
Na piątek (22 grudnia) na jarmarku zaplanowano także atrakcje, które pozwolą zrelaksować się

w przedświątecznej gorączce. O godz. 18:00 wystąpi Oliwka, która zaśpiewa kolędy i świąteczne piosenki, a po niej Mikołajkowe Skiba Show zaprezentuje na scenie Krzysztof Skiba. **red**

INFO

Jarmark bożonarodzeniowy będzie czynny w piątek (22 grudnia) w godz. 12:00–21:00 oraz – PO RAZ OSTATNI – w sobotę (23 grudnia) w godz. 11:00–21:00.

Miejska Wigilia dla samotnych

Wielkie gotowanie

Trwa wielkie gotowanie przed Miejską Wigilią dla Samotnych. W kuchni Centrum Służby Rodzinie powstają potrawy, które znajdują się na stołach w Hali Expo i trafią do paczek dla potrzebujących.

Gotowe są już uszka do barszczu oraz pierogi z kapustą i grzybami, a w wielkich garnkach gotują się kapusta z grochem i kompot. W ostatniej chwili powstanie sałatka śledziowa i pieczone będą ciasta. Rozmach przedsięwzięcia

jest niemały, bo w Hali Expo do wigilijnej uczty zasiądzie 24 grudnia 800 łodzian. Kolejnych 200 porcji świątecznych dań trafi do paczek dla potrzebujących. Paczki jeszcze przed świętami zostaną rozniesione do ich domów przez wolontariuszy.

- obserwuj zamówiony towar wyłącznie za pomocą oficjalnej strony internetowej firmy kurierskiej lub jej aplikacji
- jeśli padłeś ofiarą przestępstwa, natychmiast skontaktuj się ze swoim bankiem i złóż zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na policji. **red**

BEZ ZAKUPÓW W WIGILIĘ

Pamiętaj! W Wigilię (24 grudnia) sklepy i markety będą zamknięte. Uchwałą Sejmiku niedziela handlowa została przeniesiona z 24 na 10 grudnia.

MPK na święta

24, 25 i 26 grudnia autobusy i tramwaje będą kursować według niedzielnej rozkładu jazdy. Pojawi się także kilka dodatkowych zmian:

- nie będą kursowały tramwaje linii 1 i 17 oraz autobusy G1 i H,
- linia W nie będzie kursować 24 i 25 grudnia,
- linia F1: w Wigilię autobusy kursować będą tylko rano, 26 – tylko wieczorem, a 25 grudnia nie będą kursować,
- w noc 24/25 grudnia i 25/26 grudnia kursy linii N8 do pętli Jędrzejów

Przemysłowy Zachód zostaną skrócone do pętli dw. Łódź Dąbrowa. Ponadto w dniach 27–29 grudnia nie będą realizowane kursy szkolne na liniach 64B, 84A i 88D. W godzinach ich odjazdów autobusy pojadą podstawową trasą wskazanego wariantu. **TAnd**

INFO

Prowadzący tramwaje i autobusy 24, 25 i 26 grudnia, mogą być ubrani w czapki Mikołajów, aby wprowadzić łodzian w miły, świąteczny nastrój.

BĄDŹMY DLA SIEBIE DOBRZY!

Ciepła i wytchnienia podczas zbliżających się świąt Bożego Narodzenia oraz pomyślności w nowym roku
życzy redakcja „Łódź.pl”

CIEMNA STRONA MIASTA NA SYGNALE PODEJRZANE SMS-Y

W ostatnich dniach szala zakupowego trzeba zachować czujność! Podejrzanym SMS-y z informacją o koniecznej dopłacie do przesyłki lub zmianie adresu dostawy to popularne oszustwo, które ma na celu wyłudzenie danych z karty

płatniczej lub do logowania w serwisach bankowości internetowej.

Pamiętaj!

- nie klikaj w linki w wiadomościach SMS
- nie podawaj danych wrażliwych

Redakcja

ul. Juliana Tuwima 46, 90-021 Łódź
redakcja@biblioteka.lodz.pl

Redaktor naczelna:

Aleksandra Hac

Redaktorka wydania:

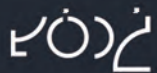
Dorota Szczepańska

Druk

Agora SA

Wydawca

Biblioteka Miejska w Łodzi, plac Wolności 4, 91-415 Łódź
sekretariat@biblioteka.lodz.pl

Drogie łodzianki, drodzy łodzianie.

Życzymy Wam serdecznych, radosnych spotkań z bliskimi. Niech będą one wypełnione miłością i spokojem, a 2024 rok niech przyniesie wiele zdrowia i energii oraz uśmiechu i wzajemnej życzliwości na każdy dzień.

Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz pełnego sukcesów nowego roku!

Hanna Zdanowska

HANNA ZDANOWSKA
PREZYDENT MIASTA ŁODZI

Adam Pustelnik

ADAM PUSTELNIK
WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI

FOT. ŁODZ.PL, MAT. PRAS.

NOWE KINO NCKF

Obsypanymi nagrodami filmami „Strefa interesów” oraz „Imago” swoją działalność rozpocznie Kino Narodowe Centrum Kultury Filmowej. Przedpremierowe pokazy łódzcy widzowie obejrzą tu już 29 grudnia!

Kino NCKF przy ul. Tar-gowej 1/3 w Łodzi to trzy zupełnie nowe sale. Na pa-miątkę kin, które działały w Łodzi na początku mi-nionego wieku, zostały nazwane: Odeon, Urania i Luna. Największa z ki-nowych sal (Odeon) ma 169 miejsc. Wyposażona jest w projektory cyfrowe i analogowe, system dźwięku przestrzennego Dolby Surround 7.1, nowoczesny system sceniczny i multi-medialny oraz wielki ekran i scenę. Dwie pozostałe są kameralnymi salami dla 49 widzów każda, ale z rów-nie nowoczesnym wyposa-żeniem.

Szeroka oferta

Kino NCKF zapowiada szeroką ofertę filmową. Odkrywać chce wszystkie rodzaje kina – pełnometrażowe fabuły i dokumenty, krótkie metraże i animacje. Jego siłą będą pokazy przedpremierowe i premie-ry najgłośniejszych tytu-łów, hity światowych

festiwali, polskie produkcje, klasyka kina, przeglądy ki-nematografii narodowych, retrospektywy autorskie. Seansom filmowym towa-rzyszyć będą spotkania z twórcami, filmoznawca-mi i krytykami sztuki. Nie zabraknie specjalnych po-kazów dla seniorów oraz dzieci i młodzieży. Plano-wane jest też uruchomienie akademii filmowej.

NCKF Spot

W nowym kinie przygo-towano także NCKF Spot, czyli przestrzeń obok sal kinowych, doskonałą do relaksu, kinofilskich debat i różnego rodzaju wyda-rzeń kulturalnych. Będzie tu można spędzić czas w oczekiwaniu na seans lub podzielić się opinia-mi po jego zakończeniu – z filiżanką kawy w dłoni i widokiem na Nowe Centrum Łodzi.

Kino uzupełnia działalność Narodowego Centrum Kultury Filmowej w Łodzi. Od połowy paź-dziernika widzowie mogą tu oglądać dwie wystawy stałe – „Kino Polonia” i „Materia kina”. W ofercie edukacyjnej NCKF ma także studia: efektów spe-cjalnych, animacji, telewizyjnej i dźwięku.

Program otwarcia

Piątek 29.12.

ODEON

- godz. 17:00 „Imago”
- godz. 20:00 „Strefa intere-sów” + uroczyste otwarcie URANIA i LUNA
- godz. 20:20 „Strefa intere-sów”

Sobota 30.12.

ODEON

- 14:00 „Akademia Pana Kleksa”
 - 17:00 „Totem”
 - 19:30 „Kos”
- URANIA
- 16:45 „Opadające liście”
 - 19:00 „Dream Scenario”
- LUNA
- 18:45 „Imago”

red

INFO

Pełen repertuar i bilety znajdziesz po zeskanowaniu kodu QR:

Wielka siatkówka na 15-lecie Atlas Areny!

Od 27 do 30 czerwca 2024 r. Łódź gościć będzie osiem najlepszych męskich siatkarskich reprezentacji świata. W Atlas Arenie rozegrany zostanie finałowy turniej Siatkarskiej Ligi Narodów.

Bycie gospodarzem tak prestiżowej imprezy to świetny prezent na 15-lecie łódzkiej hali. Dokładnie 27 czerwca 2009 r. rozegrany został w niej

pierwszy mecz siatkówki – Polska kontra Brazylia. Turniej w 2024 r. to także ostatni sprawdzian przed Igrzyskami Olimpijskimi, które odbędą się na przełomie lipca i sierpnia. Mecze w Atlas Arenie rozegra osiem najlepszych drużyn spośród 16 uczestniczących w turnieju, którego pierwsza faza odbędzie się w Turcji.

red

Polacy jako gospodarze mają zagwarantowany udział w łódzkim finale i jednocześnie jako zwycięzcy turnieju z 2023 r. będą bronili w Łodzi tytułu

Biblioteka w secesyjnej perle

Prace budowlane właśnie się zakończyły, a już wkrótce to wyjątkowe miejsce zostanie otwarte dla łódzian. Mowa o perle łódzkiej secesji, czyli pięknej kamienicy przy ul. Zachodniej 76, która zmieni się w bibliotekę.

W odnowionych gruntownie wnętrzach powstanie biblioteka, w której zbiorach znajdzie się dokumentacja historii Łodzi, w tym

m.in. bogaty zestaw publikacji dotyczących architektury i przestrzeni miejskiej. Sama kamienica – wybudowana na początku XX wieku – jest wybitnym przykładem bogatego stylu secesji. Jej elewacje oraz wnętrza zdobią przepiękne motywy roślinne, wśród których dominuje kaduceusz – symbol handlu. Tynk na fasadzie zmienia kolor i fakturę z gładkiego

i jasnego na ciemniejszy, żłobkowany. Klatkę schodową i wnętrza zdobią liczne sztukaterie secesyjne. Czytelnicy biblioteki będą mogli korzystać również z odnowionego ogrodu.

JS

Latarnie LED w całej Łodzi

Łódź dostanie aż 4 mln zł z rządowego programu „Rozświetlamy Polskę”. Dzięki temu ostatnie miejskie latarnie z przestarzałymi źródłami światła zostaną zastąpione tymi w technologii LED.

W ostatnich miesiącach w Łodzi wymieniono niemal 1000 latarni, m.in. na ulicach Rudz-

kiej, Bartoszewskiego, Ustronnej, Siostrzanej czy Łągiewnickiej. Dodatkowe miliony pozwolą na zakończenie tego procesu w całym mieście. To nie tylko poprawa infrastruktury, ale także większe oszczędności w wydatkach na energię.

PŚ

FOT: ŁODZ.PL, MAT. PRAS., FREEPIK

POMOC ŚWIĄTECZNA

Podczas świąt i dni wolnych od pracy pomocy medycznej udzielają punkty nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej NFZ.

W dni świąteczne oraz weekendy łódzkie poradnie będą nieczynne. Każdy, kto będzie potrzebował opieki medycznej, powinien zgłosić się do punktu nocnej albo świątecznej pomocy. W ramach miejskich przychodni będzie ona udzielana w trzech placówkach Miejskiego Centrum Medycznego im. Karola Jonschera:

- przy ul. Przyrodniczej 7/9 (tel. 42 655 01 70),
- przy ul. Rewolucji 1905 r. 54 (tel. 693 104 900),
- przy ul. Milionowej 14 (tel. 42 672 19 18).

Pomocy w czasie świąt udzielają także:

- Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. dr

W. Biegańskiego, ul. Grudzińskiego 61 (tel. 42 657 41 25, 510 935 692),

- Wojewódzkie Wielospecjalistyczne Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi, ul. Pabianicka 62 (tel. 42 689 50 05),
- Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Bożetęgo w Łodzi, ul. Kosynierów Gdyńskich 61 (tel. 42 687 50 54),
- Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa w Łodzi, ul. Wileńska 37 (tel. 42 680 47 81, 693 104 900).

A co jeśli zboli ząb?

W razie nagłego bólu zęba czy powikłań związanych z wcześniejszym leczeniem można skorzystać z pomocy stomatologa w jednej z poradni pracujących w ramach doraźnej

opieki stomatologicznej. Poradnie pracują w dni powszednie od godz. 19:00 do godz. 7:00 rano, a w soboty, niedziele i święta przez całą dobę.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia ALEX-DENT w Łodzi, ul. Okrzei 40, telefon do rejestracji: 42 640 77 10
- Niepubliczny Stomatologiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Super-Dent w Łodzi, ul. Wodna 25/1BU, telefon do rejestracji: 42 673 35 98

INFO

Pod numerem infolinii Narodowego Funduszu Zdrowia – tel. 800 190 590 – bezpłatnie i przez całą dobę można uzyskać wszelkie niezbędne informacje na temat pomocy medycznej w czasie świąt. Konsultanci odpowiedzą również, gdzie są najbliższy szpital, punkt nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej lub dyżurująca apteka.

ŁODÓWKI SPOŁECZNE

PODZIEL SIĘ TYM, CO ZOSTAŁO PO ŚWIĘTACH

Świątecznym spotkaniom z bliskimi towarzyszą zwykle suto zastawione stoły. Nie zawsze jednak zaproszeni goście zdążają zjeść wszystko, co im podano. Zamiast wyrzucać takie jedzenie do śmietnika, możemy się nim podzielić z potrzebującymi za pomocą stojących na terenie całego miasta lodówek społecznych. Są one czynne całą dobę, 7 dni w tygodniu.

Co włożyć do lodówki społecznej?

Produkty umieszczane w lodówkach społecznych nie mogą mieć jakichkolwiek oznak zepsucia. Powinny być to potrawy i artykuły szczelnie zapakowane. Jeśli nie zostały zapakowane fabrycznie przez producenta, ale zostały przez nas przygotowane w domu, przyda się dokładny opis tego, co jest w środku. W lodówkach społecznych możemy zostawić także produkty, które przekroczyły datę minimalnej trwałości, czyli tę z opisem „najlepiej spożyć przed”, ale nie przekroczyły terminu przydatności do spożycia, czyli „należy spożyć do”.

Czego nie wkładać do lodówki społecznej?

Do lodówek nie wkładamy jedzenia, które podejrzewamy, że się popsulo, potraw z surowym mięsem i jajkiem, np. tataru czy domowego majonezu. Nie wolno też zostawiać w nich alkoholu.

IJK

Lodówki społeczne dostępne całą dobę:

- ul. Kilińskiego 102/102A
- ul. Grota-Roweckiego 30
- ul. Ćwiklińskiej 5A
- ul. Zakładowa 56
- ul. Armii Krajowej 50
- ul. św. Brata Alberta Chmielowskiego 7
- ul. Broniewskiego 1A
- ul. Kopernika 13
- ul. Kilińskiego 228
- ul. Klaretyńska 11
- ul. Kosynierów Gdyńskich 61A
- ul. 11 Listopada 36
- ul. Nawrot 104
- pl. Niepodległości (targowisko Górniak, przy wejściu do Nowej Hali)
- ul. Pasterska 12/14
- ul. Pomorska 149/153
- ul. Romantyczna 1
- ul. Rysownicza 11
- ul. Sienkiewicza 60

Kolejna łódzka lodówka społeczna otworzy się w piątek (22 grudnia) przy ul. św. brata Chmielowskiego 37/39 (na terenie targowiska).

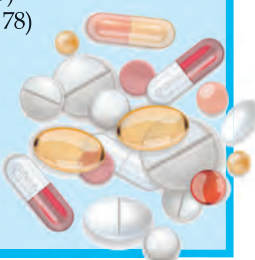
Apteki całodobowe

W czasie świąt apteki na terenie Łodzi będą miały zmieniony czas pracy. Tylko siedem placówek będzie pracować całodobowo:

- ul. Bratysławska 2A (tel. 42 688 48 48)
- ul. Limanowskiego 80 (tel. 42 653 92 03)
- ul. Narutowicza 55 (tel. 42 630 50 88)
- ul. Niciarniana 15 (tel. 736 697 604)
- ul. Rydzowa 22 (tel. 736 697 912)
- ul. Rzgowska 51 (tel. 42 646 40 95)
- ul. Tatrzańska 42/44 (tel. 42 643 23 78)

Część łódzkich aptek będzie pracować w święta w wydłużonym czasie. Ich pełną listę znajdziesz na www.lodz.pl

red

U „Chłopów” NA WIGILII

Co łączy wigilijne tradycje mieszkańców ziemi łódzkiej z najnowszym polskim kandydatem do Oscara? Więcej, niż mogłoby się wydawać! Zbliżające się święta to idealny moment, aby cofnąć się w czasie do początków XX wieku i zasiąść do wieczerzy wigilijnej razem z bohaterami „Chłopów”.

Najnowsza ekranizacja noblowskiego utworu Władysława Reymonta pt.

„Chłopi” porusza sale filmowe zarówno w Polsce, jak i za granicą. Film w reżyserii Doroty Kobieli-Welchman i Hugh Welchmana zachwyca widzów oryginalną techniką malarskiej animacji – nie bez powodu został wybrany polskim kandydatem do Oscara. Realistyczna fabuła opowiada o losach mieszkańców wsi Lipce, położonej na terenie dzisiejszego województwa łódzkiego (sam autor powieści spędził w niej kilka lat, pracując na kolei). Pory roku i pogoda określały wówczas codzienność, tradycje i święta wiejskiej ludności.

Jednym z ważnych momentów „Chłopów” było przygotowywanie się do wigilijnej wieczerzy. Reymont opisał je jako chwile pełne gorączkowych przygotowań, wyczekiwania pierwszej gwiazdki i wreszcie – samej uczyty. Domownicy szykowaniem byli pochłonięci od samego rana. Chałupy sprzątano i dekorowano, a jedzenie gotowano na cały okres świąt. Trzeba zaznaczyć, że wszystkie potrawy gospodynie przygotowywały własnoręcznie – od potraw wigilijnych po chleb i opłatek.

Wigilijna wieczerza ziemi łódzkiej

Domownicy zasiadali wspólnie do kolacji wraz z rozbłyśnięciem na niebie pierwszej gwiazdki. Następnie pan domu odmawiał modlitwę i dzielił opłatek. Czy potraw było 12? Choć zwyczaj ich podawania formował się w Polsce na przełomie XIX i XX wieku, to ta liczba zależała najpewniej od zamożności domostw. Reymont w swojej powieści wymienia jedynie kilka i możliwe, że właśnie tyle ich podawano w chłopskich domach regionu łódzkiego.

Co królowało na stole?

Potrawy wigilijne goszczące na stołach najlepiej opisuje fragment powieści: „Najpierw był buraczany kwas, gotowany na grzybach z ziemniakami całymi, a potem przyszły

śledzie w mące obtaczane i smażone w oleju konopnym, później zaś pszenne kluski z makiem, a potem szła kapusta z grzybami, olejem również omaszczona, a na ostatek podała Jagusia przysmak prawdziwy, bo racuszki z gryczanej mąki z miodem zatarte i w makowym oleju uprzone, a przegryzali to wszystko prostym chlebem, bo placka ni strucli, że z mlekiem i masłem były, nie godziło się jeść dnia tego”.

Obecnie na świątecznych stołach również pojawiają się czerwony barszcz gotowany na zakwasie, śledzie (raczej w oleju) oraz kapusta (częściej z grochem). A co z placuszkami gryczanymi? Tradycja przygotowywania w y - pie -

ków na mące gryczanej przetrwała do dziś w nieco zmienionej formie. Chleb gryczany został bowiem wpisany na listę produktów tradycyjnych w kategorii Wyroby piekarnicze i cukiernicze w województwie łódzkim. W „Chłopach” Jagna spędza wigilijny poranek, wypiekając nie tylko chleby, ale również placki i struclę, które jadało dopiero w pierwszy i drugi dzień świąt.

KS

INFO

Miejscowość Lipce jest obecnie znana jako Lipce Reymontowskie. Nowa nazwa została nadana na cześć pisarza Władysława Reymonta i obowiązuje od 1 kwietnia 1983 r.

FOT. ŁODZ.PL, MAT. PRAS.

MEDALE 600. URODZIN ŁODZI

Prawdziwy dom nie tylko na święta

Łódź świętuje swoje 600-lecie, nagradzając medalami mieszkańców zasłużonych dla rozwoju i promocji miasta. Są wśród nich Alicja i Andrzej Brzozowscy – małżeństwo od ponad 20 lat prowadzące rodzinny dom dziecka.

Jak wygląda w tej chwili Państwa rodzina?
W domu jest nas ośmioro, a jeden z chłopców, już

dorosły, czeka na mieszkanie. W tej grupie mamy troje dzieci z niepełnosprawnościami, ale u nas wszyscy wychowują się razem i mają swoje obowiązki. Tak jak powinno być w każdej rodzinie.

Jakie to obowiązki?

Każdy musi coś robić w domu, na miarę swojego wieku i możliwości.

Dzieci pomagają więc w zakupach i sprzątnięciu. Największe wojny są o wyrzucanie śmieci – chętnych nie ma, a jeśli już są, to od razu mówią, że w takim razie ktoś inny zakłada nowe worki. Ale to też jest element tworzenia zdrowego, ciepłego domu. Zaangażowanie wszystkich, bo tę rodzinę tworzy każdy.

Państwo są dla nich ciocią i wujkiem czy mamą i tatą?

Często jesteśmy tymi drugimi. Dzieci mają potrzebę, żeby wybrzmiało „mama” i „tata”. Czasem wynikają z tego nieco zabawne sytuacje, bo przecież część z nich jest w kontakcie z rodzicami biologicznymi i wtedy słyszymy: „tato,

bo dzwoni do mnie tata”. To nie przeszkadza ani dzieciom, ani nam. Nas wręcz dowartościowuje. Otwieramy serca przed dziećmi, a one – przed nami. Choć to ostatnie zajmuje nieraz sporo czasu.

Ile dzieci Państwo wychowali?

Szesnaścioro. Dwoje poszło do adopcji, trzy dziewczynki wróciły na stałe do rodzin biologicznych, ale dwie, po kilku latach u biologicznej mamy, znów zamieszkały u nas. Różnie się te historie układają. Niektóre dzieci są wpatrzone w rodziców biologicznych, skoczyłyby za nimi w ogień, bez względu na ich postawę. Inne nie chcą w ogóle kontaktu, wolą być tylko tutaj. My niczego nie sugerujemy, zrobilibyśmy im tylko krzywdę. Dzieci same dobrze oceniają, umieją to już bardzo wcześnie. Tutaj szybciej też dojrzewają, np. dwunastolatki myślą już jak licealiści. I nie wstydzą się mówić, że wychowują się u nas, to bardzo dobrze.

Są momenty, że przychodzi Państwu myśl: „mamy dość, to zbyt męczące!”? Szczerze? Nie! Za dużo mamy do roboty! Razem jeździmy na wakacje, razem spędzamy święta. To nie jest praca, to rodzina. Oczywiście, staje przed nami wiele wyzwań, tych poważniejszych, jak kontakt z niektórymi rodzicami biologicznymi, bo to nie zawsze jest proste, ale i tych drobnych, zabawnych. Czasami np. mylą nam się imiona, a raz były u nas dwie Andżeliki, jedna przez „g”, więc jak wołaliśmy którąś z nich, to bywało, że przybiegały obie.

Skąd pomysł na rodzinny dom dziecka?

Podpatrzyliśmy kiedyś u znajomych, oni prowadzili taki dom. Przeszliśmy szkolenie, jeszcze z dwójką naszych biologicznych dzieci. Potem zastanawialiśmy się przez kilka lat, ale jak już pojawiła się pierwsza dwójka dzieci, to, jak to się mówi – „już poszło”.

Idą święta, jak one wyglądają u Państwa w domu?

Przeważnie święta spędzamy u brata męża. Tam jest duży dom, jedziemy wszyscy, jest cała rodzina. W tym roku moja mama choruje [mama pani Alicji – przyp. red.], więc będzie trochę inaczej. Pewnie zrobimy święta u nas. Rozkładamy wtedy duży stół i wszyscy się jakoś mieścimy. Choć w tym roku nie wiadomo, jak z tym stołem, bo mamy nowego kota i on strasznie po nim skacze...

A jak czują się Państwo – medaliści z okazji 600-lecia Łodzi – ze swoimi wyróżnieniami?

Jesteśmy dumni, że doceniono nas jako rodziców zastępczych, ale tak sobie myślimy, że razem z nami miasto docenia wszystkich, którzy robią to, co my. I to im dedykujemy nasze medale.

Alicja i Andrzej Brzozowscy swoje medale zadedykowali wszystkim rodzicom zastępczym

FOT. ŁODZ.PL

FOT. FREEPIK

PREZENTY OD HARCERSKICH ELFÓW

Około 350 seniorów z domów dziennego pobytu w całej Łodzi otrzyma w tym roku bożonarodzeniowe prezenty od harcerzy. Organizowana po raz drugi akcja „Harcerskie Elfy” to inicjatywa samej młodzieży.

Pomysł pojawił się spontanicznie. Harcerze z Chorągwi Łódzkiej Związku Harcerstwa Polskiego przygotowali szablon „Listu do Mikołaja”, który przekazali do domów dziennego pobytu. Następnie napisane przez seniorów listy zostały udo-

ne darczyńcom. Warto zaznaczyć, że byli nimi sami harcerze! Im też przypadła rola elfów, które dostarczyły seniorom wymarzone upominki.

– Dostaliśmy w paczkach to, o co wcześniej prosiliśmy. Ja w liście do Mikołaja napisałam, że będę szczęśliwa, jeśli dostanę cokolwiek. I dostałam przepyszne ciasteczka upieczone własnoręcznie przez jednego z harcerskich elfów – mówi Ewa Brylska, korzystająca z DDP przy ul. Obywatelskiej. Po ubiegłorocznej, pierwszej edycji akcji między harcerzami i seniorami

z domu przy ul. Obywatelskiej narodziła się bliższa więź – na ich prośbę druhowie zorganizowali m.in. kurs pierwszej pomocy, odwiedzają ich też z gitarą, by wspólnie pośpiewać. – Takie oddolne działania międzypokoleniowe pokazują nam, że zaangażowanie i chęć niesienia pomocy są żywe wśród młodych ludzi – mówi Kamila Smyczek, p.o. zastępczyni dyrektora MOPS w Łodzi.

AGM

INFO

Miasto Łódź prowadzi 16 domów dziennego pobytu. Seniorzy mogą w nich przebywać od poniedziałku do piątku w godz. 8:00–16:00. Korzystają z wyżywienia oraz uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych i towarzyskich, a także zajęciach, które pomagają im utrzymać sprawność.

REKLAMA

Poradnik świątecznego trawienia

Święta Bożego Narodzenia to czas spotkań z bliskimi przy obficie zastawionych stołach. Zdarza się, że jemy za dużo, a do tego większość tradycyjnych dań to potrawy tłuste i smażone. Co zrobić, jeśli dopadnie nas niestrawność?

Aby zapobiec niestrawności, należy zwrócić uwagę na to, co (i kiedy!) pijemy po posiłkach. Kawa i napoje gazowane mogą wywołać wzdęcia i zgagę, dlatego po ob-

fitej kolacji najlepiej wypić ziołową herbatę. Warto też poczekać z piciem przynajmniej 30 minut po jedzeniu.

Bez pośpiechu

Ważny jest także sposób spożywania posiłków. Należy jeść małymi porcjami, dobrze przeżuwać każdy kęs. Do dań warto dodać przyprawy pobudzające wydzielanie enzymów trawiennych, np. majeranek, czosnek i cynamon.

Zadbaj o ruch

Rewelacyjnym sposobem na usprawnienie trawienia jest ruch. Wystarczy spacer lub zabawa z dziećmi, dlatego warto zorganizować świąteczny czas tak, aby nie siedzieć wyłącznie za stołem.

Domowe sposoby na niestrawność

Dobrym środkiem na złagodzenie zgagi jest soda oczyszczona (wystarczy rozpuścić jedną łyżeczkę sody w szklance letniej wody i wypić). Doskonale sprawdzi się też napar zrobiony z kilku plasterów imbiru. Na przejedzenie pomoc może domowa mikstura zrobiona ze szklanki ciepłej wody i łyżki octu jabłkowego.

oszym

ŁÓDŹ DLA POTRZEBUJĄCYCH

Łódź to nasz wspólny dom, dlatego warto dbać o jego najbardziej potrzebujących mieszkańców, zwłaszcza zimą osoby pozbawione dachu nad głową potrzebują wsparcia, zwrócenia na nie uwagi, kupienia gorącej herbaty. By lepiej wspierać osoby w kryzysie bezdomności Miasto wraz z ekspertami / ekspertkami przygotowało Strategię rozwiązywania problemu bezdomności.

Za dokument odpowiedzialna jest Rada ds. rozwiązywania problemu bezdomności. W jej skład wchodzi przedstawiciele i przedstawicielki Biura Aktywności Miejskiej, Rewitalizacji i Mieszkalnictwa, MOPSu i Zarządu Lokalni Miejskich, oraz eksperci i ekspertki z organizacji pozarządowych oraz Uniwersytetu Łódzkiego. To podmioty, które tworzą innowacyjne rozwiązania w zakresie wsparcia osób

w kryzysie bezdomności. Strategia będzie realizowana w przyszłym roku – jeżeli chcesz pomóc już teraz, wesprzyj organizację pozarządową zajmującą się osobami w kryzysie bezdomności lub prześlij służbom miejskim informacje o osobach w kryzysie, dzwoniąc pod numer alarmowy 112 albo całonocny numer Straży Miejskiej 986.

H. SKRZYDLEWSKA

sieć kwiaciarni

**Niech czas Bożego Narodzenia
będzie pełen rodzinnego ciepła,
radości i wytchnienia od
codziennych spraw!
Zdrowych i pogodnych Świąt
oraz wszelkiej pomyślności
w całym 2024 roku życzy
Rodzina Skrzydlewskich.**

CO ROBIĆ W ŁODZI W ŚWIĘTA?

Święta to oczywiście przede wszystkim pierogi z kapustą i grzybami, biały obrus, choinka i rozmowy z bliskimi, na które zwykle nie starcza nam czasu. Pełni makowca, w nowych skarpetkach i już po „Szklanej Pułapce” w końcu zatęsknicie za wstaniem od stołu. Podpowiadamy, jak spędzić w Łodzi te nadchodzące, świąteczne dni.

ORIENTARIUM ZOO ŁÓDŹ

Święta to idealny czas, by wybrać się całą rodziną do Orientarium Zoo Łódź (ul. Konstytucyjna 8/10). Na odwiedzających czeka tu największe stado słoń w Polsce, największy krokodyl gawiałowy w Europie, zagrożone gatunki i uwielbiane karmienia pokazowe. Największym zainteresowaniem cieszą się widowiskowe kąpiele słoń indyjskich, ale warto zobaczyć także zagrożone wyginięciem orangutany sumatrzańskie oraz przejść się najdłuższym tunelem oceanicznym

w Polsce. To właśnie tutaj, nad głowami zwiedzających, przepływają rekiny, płaszczki i inne gatunki niezwykłych ryb.

Bilety: 70 zł
(40 zł z Kartą Łodzianina)

Godziny otwarcia:

- 24 grudnia - godz. 9:00-14:00 (kasy czynne do godz. 13:00)
- 25 i 26 grudnia - godz. 9:00-17:00 (kasy czynne do godz. 15:30)

PARK MILIONA ŚWIATEŁ

Park Miliona Świąteł to jedna z największych zimowych atrakcji Łodzi. W tym roku park Źródlika zmieniono w krainę Królowej Śniegu, a w nastrój jak z baśni Hansa Christiana Andersena wprowadzają odwiedzających instalacje świetlne i multimedialne projekcje. Wielki renifer, zorza polarna, Aleja Pałacowa to tylko część atrakcji. Z okazji Bożego Narodzenia pojawiły się także specjalne, świąteczne dekoracje i oprawa muzyczna, a na najmłod-

szych czeka podróż ekspresem polarnym - wszystko w cenie biletu!

Bilety (ulgowy - 39 zł, normalny - 45 zł, rodzinny - 149 zł) do kupienia na www.parkmilionaswiatel.pl lub w kasie biletowej.
Dzieci do lat 3. - wstęp wolny

Godziny otwarcia:

- 24 grudnia - NIECZYNNE
- 25 i 26 grudnia - godz. 17:00-21:00

ŚWIĄTECZNA PIOTRKOWSKA

Gdzie bardziej poczujesz klimat świąt, jeśli nie na Piotrkowskiej? Warto wybrać się tu na spacer, aby podziwiać największą łódzką choinkę, stojącą w wyremontowanym pasażu Schillera,

oraz iluminację, która rozświetliła najsłynniejszą łódzką ulicę. To nie tylko kolorowe bombki i błyszczące łańcuchy, ale także świetlne pojazdy, karuzele i ramki idealne do zdjęć. Taka

wspólna rodzinna fotografia na Piotrkowskiej będzie świetną świąteczną pamiątką i ozdobą każdego albumu!

PALMIARNIA

Święta pod palmami? W Łodzi to możliwe! Jeśli masz ochotę na zmianę otoczenia i zastąpienie polskiej zimy chociaż krótkim wypadem do ciepłych krajów, polecamy wybrać się do łódzkiej palmiarni (al. Piłsudskiego 61). Spacer wśród egzotycznej roślinności rozgrzeje lepiej niż grzaniec!

Bilety:
normalny - 16 zł
ulgowy - 8 zł

Godziny otwarcia:
■ 24 i 25 grudnia
- NIECZYNNE
■ 26 grudnia
- godz. 9:00-16:00
(kasy czynne do godz. 15:30)

LODOWISKA

Jak najlepiej spalić serniczek i dodatkową porcję pierogów? Oczywiście na łyżwach! Na oba miejskie lodowiska (Bombonierkę przy ul. Stefanowskiego 28 i Retkinię przy ul. Popiełuszki 13B) możecie wpaść na przedświąteczną rozgrzewkę, jeszcze zanim zasiądziecie do wigilijnej kolacji!

Bilety: godzina jazdy - 20 zł
wypożyczenie łyżew - 10 zł

Godziny otwarcia:
■ 24 grudnia - godz. 9:30-14:00
■ 25 grudnia - NIECZYNNE
■ 26 grudnia - godz. 11:30-21:00

SEANS FILMOWY

Ile razy można oglądać „Kevina”? Oczywiście, że wiele! Nie zaszkodzi jednak dorzucić do tego jeszcze wypadu do kina i zanurzenia się w prawdziwym kinowym fotelu.

■ W pierwszy i drugi dzień świąt można wybrać się do Kina Charlie (ul. Piotrkowska 203/205) na przedpremierowe pokazy „Akademii Pana Kleksa”, uwspółcześnionej wersji bajki Jana Brzechwy. 25 grudnia - godz. 16:00, 26 grudnia - godz. 13:30, godz. 16:00 i 18:30.
■ W tym roku na ekrany kin, po 20 latach, powrócił kultowy film w reżyserii Richarda Curtisa - „To właśnie miłość”. Tę niezwykle ciepłą komedię romantyczną można obejrzeć w Kinie Kinematograf (Muzeum Kinematografii, pl. Zwycięstwa 1) w drugi dzień świąt (26 grudnia) o godz. 18:15. Bilety kosztują 17 i 19 zł.

AQUAPARK FALA

Święta to również czas na odetchnięcie od codziennych obowiązków i znalezienie chwili dla siebie. Idealnym pomysłem na relaks i wyczyszczenie głowy będzie wypad na Falę (al. Unii Lubelskiej 4). Oprócz pływania i saunowania można tu też skorzystać z nowej, grudniowej atrakcji. Natryski wrażeń dzięki światłom, dźwiękom i zapachom zmieniają zwykły prysznic w wielozmysłowe doświadczenie oraz tworzą prawdziwą atmosferę spa.

Godziny otwarcia:
■ 24 i 25 grudnia - NIECZYNNE
■ 26 grudnia - godz. 9:00-22:00

Wodny Raj

(ul. Wiernej Rzeki 2)
Godziny otwarcia:
■ 24 i 25 grudnia - NIECZYNNE
■ 26 grudnia - godz. 14:00-21:45
(kasa czynna do godz. 20:30)

ŚCIEŻKI BIEGOWE

Koniec starego roku coraz bliżej, nadchodzi więc czas noworocznych postanowień. Może i na waszej liście jest więcej ruchu? W Łodzi znajdziecie wiele miejsc idealnych do uprawiania sportu, także takich, w których nie trzeba sprawdzać godzin otwarcia! Polecamy zwłaszcza ścieżkę biegową w parku na Zdrowiu (ma specjalną amortyzowaną nawierzchnię, która pozwala odciążać stawy) oraz ostatnio otwartą ścieżkę na Rudzie - jej wielkim atutem są widoki na zabytkowe wille, które można podziwiać podczas biegu.

UWAGA, ZAMKNIĘTE!

Biblioteki - nieczynne od 22 do 26 grudnia, wyjątkiem jest Mediateka MeMo, która w sobotę (23 grudnia) działa normalnie, w godz. 10:00-20:00

Teatry - wszystkie nieczynne od 24 do 26 grudnia, oprócz Teatru Małego w Manufakturze (spektakl „Mój boski rozwód-monodram na oddech świąteczny”; 26 grudnia o godz. 19:15) i Teatru Komedii Impro (spektakl „Historia Twojego Prezentu”; 26 grudnia o godz. 17:30)

Muzea - nieczynne od 24 do 26 grudnia; wyjątkiem jest Muzeum Tradycji Niepodległościowych (26 grudnia pracuje w godz. 10:00-16:00) oraz Miejska Galeria Sztuki - Ośrodek Propagandy Sztuki, Galeria Willa/Galeria Chimera i Galeria Re:Medium (w razie potrzeby otwarte 24 grudnia w godz. 11:00-14:00 i 26 grudnia w godz. 11:00-17:00)

EC1 Łódź - nieczynne od 24 do 26 grudnia

Audioriver Łódź 12-14

Jeden z największych festiwali muzyki elektronicznej w Europie Środkowo-Wschodniej od 2024 roku będzie odbywać się w Łodzi. Wchodząc w pełnoletniość w 2024r., festiwal opuszcza rodzinne gniazdo i przenosi się z Płocka do nowej lokalizacji – Parku na Zdrowiu w Łodzi.

Przyszłoroczna, 18. edycja festiwalu odbędzie się między 12 a 14 lipca.

Składać się będzie z części muzycznej, prezentującej szerokie spektrum gatunków muzyki elektronicznej, oraz rozległego programu dziennego, pełnego spotkań i warsztatów podejmujących tematy społeczne. Festiwal klasycznie zamknie Sun/Day, wydarzenie w formule piknikowej, znanej najwierniejszym fanom Audioriver.

Ta wielka zmiana odbywa się też z pełną świadomością znaczenia Łodzi dla historii muzyki elektronicznej w Polsce. Audioriver przybywa do nowego miasta również po to, aby połączyć się z lokalną tkanką kulturalną i wspólnie budować muzyczną przyszłość.

– Wyprowadzka z historycznej stolicy Mazowsza do historycznej stolicy muzyki elektronicznej to dla Audioriver szansa na dalszy rozwój – mówi Piotr Orlicz, dyrektor festiwalu. Celem Audioriver na kolejne lata jest budowa swojej marki na międzynarodowej scenie, dzięki dogodnym połączeniom kolejowym i lotniczym. Płynące z tego korzyści bezpośrednio przełożą się zwiększenie możliwości bookingowych, networkingowych dla branży oraz pozwolą zyskać nowych potencjalnych partnerów. Goście, poza konkurencyjną ofertą noclegową, będą mogli skorzystać też z różnorodnej oferty gastronomicznej i bogatej oferty kulturalnej Łodzi w trakcie letniego festiwalu.

– Do grona łódzkich letnich festiwali dołącza Audioriver, otwierając sezon wakacyjny w mieście. Łódź to szansa

Festival 4.07.24

na rozwinięcie skrzydeł, a dla miasta kolejna, wielka impreza, która ściągnie turystów i wielbicieli muzyki. Jestem dumny, że największa impreza elektroniczna w Polsce będzie odbywała się właśnie w Łodzi, a miasto staje się najlepszym wakacyjnym wyborem – mówi Adam Pustelnik, wiceprezydent miasta.

Audioriver zacumuje w Parku na Zdrowiu między 12 a 14 lipca 2024. Miejsce nie jest wybrane przypadkowo – festiwal od samego początku działalności przykłada ogromną wagę do treści edukacyjnych i ekologicznych. Organizatorzy biorą sobie za cel odpowiedzialną rolę edukacji ekologicznej i zwiększania świadomości swoich uczestników w kwestiach ochrony środowiska. Festiwal znany jest z akcji Audioriver Goes Green czy Audiohome – obok poszerzania świadomości światopoglądowej walczy o to, aby odbywał się zgodnie z poszanowaniem ekosystemu, wdrażając unikalne rozwiązania technologiczne (nowoczesne systemy dźwiękowe, zabezpieczenie i ochronę przyrody czy liczne działania pielęgnacyjne).

Karnety trafiły do sprzedaży 21 grudnia za pośrednictwem platform ebilet.pl oraz biletomat.pl. Promocyjna cena obowiązywać będzie do 15 stycznia.

ŁÓDZKIE CENTRUM
WYDARZEŃ

audioriver.pl

KOMUNIKACJA

ZIELONA DO GRUNTOWNEJ PRZEBUDOWY

NOWE TORY OD KOŚCIUSZKI DO WŁÓKNIARZY

Przebudowa torowisk na Polesiu to największy planowany projekt tramwajowy w mieście. To 4 km nowych szyn, począwszy od al. Kościuszki na ul. Zielonej, po krańcówkę na Zdrowiu i odcinek ul. Legionów, od ul. Żeligowskiego do al. Włókniarzy.

Duże zmiany czekają ul. Zieloną. W ścisłym centrum miasta stanie się drogą o uspokojonym ruchu z priorytetem dla komunikacji miejskiej. Od al. Kościuszki do ul. Wólczańskiej, gdzie w ramach budowy tunelu średnicowego powstanie nowa, podziemna stacja, stanie się wonerfem z przystankami MPK i zejściami do dworca.

Na kolejnym odcinku, do Zielonego Rynku, zostaną zbudowane wspólne, tramwajowo-autobusowe

przystanki.

Zmieni się też sama przestrzeń przy targowisku, gdzie bez podziału na jezdnię i chodnik łatwiej będzie przejść osobom starszym. Ponadto każdy przystanek będzie podwyższony, wyposażony w wiaty i elektroniczne tablice z rozkładem jazdy. Zupełnie nowe przystanki powstaną przy ul. Pogonowskiego, aby mieszkańcy Starego Polesia mieli bliżej do tramwaju. Natomiast na odcinku od ul. Więckowskiego do

ul. Legionów autobusy pojadą po torowisku, aby ominąć korki. Podobne rozwiązanie pojawi się pod wiaduktem PKP w stronę Zdrowia. Na skrzyżowaniu z al. Włókniarzy powstaną wspólne przystanki i przebudowana zostanie krańcówka, aby można było zawrócić tramwajem w każdym kierunku. Ostatnim odcinkiem do remontu jest torowisko do samej krańcówki na Zdrowiu, skąd będziemy mogli dalej pojechać do Konstytucyjnej Łódzkiej.

KOMUNIKACJA

TRAMWAJ AŻ DO MATKI POLKI

Na Górnjej szykuje się kompleksowa modernizacja torowiska na ul. Rzgowskiej. Zostanie ono całe przebudowane i wydłużone do najważniejszego ośrodka medycznego w regionie.

To będzie jedna z najważniejszych inwestycji na Górnjej w najbliższych latach. Miasto przebuduje torowisko w ul. Rzgowskiej. Projekt został podzielony na trzy etapy.

Pierwszy to modernizacja trasy od skrzyżowania z ul. Dąbrowskiego do ul. Broniewskiego. Nowe torowisko i przystanki „wiedeńskie”, znane pasażerom z ul. Piotrkowskiej, umożliwią łatwe i wygodne korzystanie z tramwajów. Drugi etap obejmuje odcinek od Białego Kościoła do ul. Kurczaki. Na dużym odcinku powstanie tu zielone torowisko, a przy cmentarzu peron autobusowo-tramwajowy, aby ułatwić przesiad-

Ul. Rzgowska (widok na południe od ul. Kurczaki)

ki. Natomiast przy ul. Dachowej zaplanowane są podwójne przystanki, żeby przyspieszyć przejazd. Do tego krańcówka na Kurczakach będzie miała dodatkowy tor, żeby mogło kursować tam więcej tramwajów, oraz podwyższone perony przystankowe, aby ułatwić wsiadanie.

Trzeci planowany etap to tramwaj do „Matki Polki”. Jego trasa przebiegałaby po zachodniej stronie Rzgowskiej, aby zachować drzewa między jezdniami. Dalej tramwaj pojedzie ul. Paradną i al. Matek Polskich na nową krańcówkę, która powstanie koło osiedla.

Powstaną wygodne, podniesione przystanki przy ul. Lecznicy, aby ułatwić wsiadanie.

Na nowej krańcówce będzie więcej torów i wygodne perony przystankowe.

- - - Projektowany odcinek przebudowy ul. Rzgowskiej
- - - Nowy projektowany odcinek trasy tramwajowej na ul. Rzgowskiej, prowadzący do ICZMP
- - - Nowe torowisko łączące skrzyżowanie Broniewskiego/Rzgowska z ul. Niższą

Krańcówkę zaplanowano bliżej osiedla, aby zapewnić dostęp do tramwajów jak największej liczbie mieszkańców.

NOWE TORY OD KOPERNIKA DO RONDA LOTNIKÓW

Aby ułatwić korzystanie z komunikacji miejskiej i skrócić dystans do MPK, rozważana jest budowa nowych przystanków na ul. Żeromskiego przy ul. Żwirki.

Modernizacja sieci tramwajowej nie ominie ul. Żeromskiego i al. Politechniki. Tutaj kluczowym aspektem jest stworze-

nie nowych przystanków i przejść, które ułatwią korzystanie z komunikacji miejskiej mieszkańcom tego dynamicznie rozwijającego się kawałka Łodzi. Przy akademikach Politechniki Łódzkiej mogłoby powstać jedno z takich nowych przejść, z kolei przy ul. Felsztyńskiego rozważany jest wspólny

przystanek autobusowo-tramwajowy. W tym celu brana pod uwagę jest również budowa torowiska na ul. Cieszyńskiej, które łączyłoby al. Politechniki z ul. Pabianicką i w jednym miejscu, pod szpitalem im. Kopernika powstałby przystanek dla wszystkich linii tramwajowych i autobusowych.

KOMUNIKACJA

PKP Z MPK NA ALEKSANDROWSKIEJ

Przebudowana zostanie krańcówka tramwajowa.

Przy ul. Kaczeńcowej powstaną podwójne przystanki, a autobusy linii 76 będą miały przystanki bliżej skrzyżowania. Powstaną też przejazdy dla rowerzystów.

Powstaną podwójne przystanki dla tramwajów za skrzyżowaniem, w stronę ul. Szczecińskiej. Przyspieszy to przejazd i obsługę pasażerów.

Droga dla rowerów powstanie na całej długości ul. Aleksandrowskiej

Przebudowa krańcówki polepszy komunikację z dworcem Łódź Żabieniec.

Przebudowana zostanie ul. Lipiec Reymontowskich i ul. Łanowa. Obie ulice połączone zostaną przy dworcu Łódź Żabieniec. Powstaną parking i przystanek dla autobusów, aby szybciej dojechać na pociąg z Teofilowa.

Nowe, zielone torowisko i podwójne przystanki tramwajowe. Taki w skrócie jest plan na szybki i komfortowy tramwaj na Teofilowie.

Tramwajowe inwestycje nie ominą wschodniej części miasta. Na ul. Aleksandrowskiej wyremontowane zo-

stanie torowisko zapewniające komfortową komunikację miejską na jednym z największych łódzkich osiedli. Na Teofilowie przebudowana zostanie również krańcówka przy ul. Szczecińskiej. Wzdłuż całej ul. Aleksandrowskiej powstanie droga rowerowa wraz z przejazdami na skrzyżowaniach. Największe

zmiany zaplanowano jednak przy dworcu Łódź Żabieniec. Przy budynku dworca kolejowego połączone ze sobą zostaną ul. Lipiec Reymontowskich i ul. Łanowa. Powstaną też tutaj parkingi i przystanek autobusowy, co zapewni szybszy dojazd z Teofilowa na stację. Lepsze połączenie komunikacji miejskiej z koleją

zaplanowane jest również z drugiej strony dworca. Tutaj przebudowana zostanie krańcówka tramwajowa oraz analizowane są możliwości zmian na wiadukcie, aby można było sprawniej przesiąść się z tramwaju na pociąg. Do stacji kolejowej - na perony od ul. Woronicza - poprowadzą też nowe chodniki

ŁĄGIEWNIKI ZNOWU Z TRAMWAJEM

Od ronda Powstańców 1863 r. do ul. Wycieczkowej znowu ma jeździć tramwaj. Na liście kluczowych inwestycji w komunikację miejską na najbliższe lata jest torowisko na ul. Warszawskiej.

Projekt na przebudowę ul. Warszawskiej zakłada wiele nowych rozwiązań, nie tylko w zakresie komunikacji tramwajowej. Na odcinku od ronda Powstańców 1863 r. do wiaduktu przebudowana zostanie też wewnętrzna

ulica prowadząca do okolicznych posesji. W projekcie nie zapomniano także o budowie miejsc parkingowych i pielęgnacji zieleni: trawniki czeka tzw. rekultywacja, pojawią się też nowe nasadzenia. Pod samym wiaduktem PKP planowane jest natomiast utworzenie nowego przejścia dla pieszych - łatwiej będzie dojść do sklepów i osiedla. Na całej długości powstanie również droga rowerowa albo ciągi pieszo-rowerowe, aby można było wygodnie

dojechać jednośladem do Arturówka. Przebudowane zostanie też skrzyżowanie z ul. Skrzydlatą. Zmieni się jego kształt, a przystanki autobusowe zostaną przeniesione bliżej przecięcia się, aby ułatwić przesiadanie się. Tramwaj pod wiaduktem kursować będzie po dwóch torach, żeby uniknąć kolizyjnych sytuacji i stworzyć proste zasady przejazdu z samochodami. Nowa krańcówka przy ul. Wycieczkowej zostanie zmodernizowana,

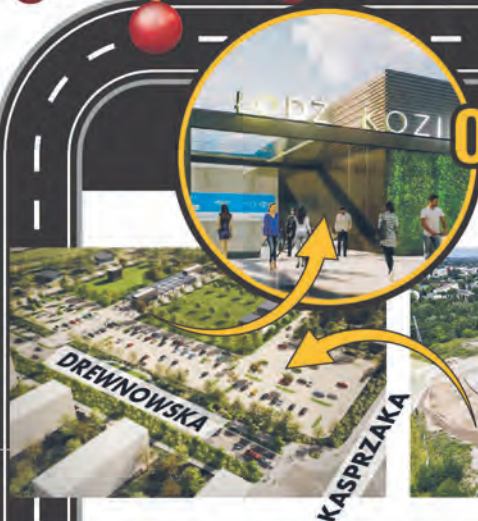
przy sklepie wytyczone będą miejsca parkingowe dla sklepu, pojawią się nowe chodniki. Przystanki zlokalizowane zostaną na ul. Warszawskiej, aby łatwiej było się przesiąść z autobusu. Cała trasa wykonana zostanie w zielonym torowisku, a przystanki w końcu będą pełnowymiarowe. Zainstalowane zostaną też wiaty i elektroinformacyjne tablice pasażerskiej.

KOMUNIKACJA

OGRODOWA, SREBRZYŃSKA I STACJA ŁÓDŹ KOZINY

Nad podziemną stacją Łódź Koziny mogą powstać krańcówka tramwajowa i przystanki autobusowe. Lepiej skomunikuje to przystanek kolejowy z komunikacją miejską. Powstaną też parkingi, aby zostawić auto i przesiąść się na transport zbiorowy.

Kolejną inwestycją tramwajową na Polesiu jest trasa na Kozinach. Przy stacji kolejowej powstanie też nowa krańcówka MPK.

Koziny zyskają wygodną, nowoczesną trasę tramwajową. Przebudowany zostanie odcinek ul. Srebrzyńskiej od ul. Cmentarnej do al. Włókniarzy. Dodatkowo torowisko zostanie wpięte w al. Włókniarzy. Koniec z wysiadaniem na wąski chodnik i utrudnionym wsiadaniem. Przy Starym Cmentarzu powstaną nowe przystanki, pojawią się one na wysokości pla-

nowanego przedłużenia ul. Artyleryjskiej. Na całej trasie perony będą podwyższone, aby ułatwić wsiadanie do tramwaju, wyposażone w wiaty i tablice informacji pasażerskiej. Spore zmiany szykują się przy nowej stacji kolejowej Łódź Koziny, która jest budowana na trasie tunelu średnicowego. Miasto planuje stworzyć tam nową krańcówkę MPK, która umożliwi wygodne przesiadki z pociągu na autobus i tramwaj.

Przebudowana zostanie krańcówka na Kozinach i powstanie połączenie z torowiskiem na al. Włókniarzy. Pozwoli to, aby tramwaj pojechał dalej w stronę Teofilowa.

Zakres prac na ul. Srebrzyńskiej/Ogrodowej
Zakres prac komunikacyjno-drogowych na ul. Drewnowskiej

Podwyższony przystanek. Droga rowerowa i przejazdy na skrzyżowaniu. Do tego nowego chodniki, parkingi i oświetlenie. Tak ma wyglądać przebudowana Srebrzyńska i Ogrodowa.

Przy planowanej nowej ulicy na przedłużeniu Artyleryjskiej powstaną nowe przystanki tramwajowe.

Nowe torowisko na Ogrodowej i Srebrzyńskiej. Powstaną wygodne przystanki, nowe wiaty i podwyższone perony.

OD PÓŁNOCNEJ DO WOJSKA POLSKIEGO

Po przebudowie ulic Ogrodowej, Północnej i Wojska Polskiego oraz placu Wolności, na styku Śródmieścia i Bałut do modernizacji pozostał jeden element sieci MPK.

Ostatnią ulicą w rejonie Starego Miasta, która czeka na modernizację sieci tramwajowej, jest Franciszkańska. Zostanie tu zbudowane w pełni nowe

torowisko i pojawią się przystanki. Od ul. Północnej powstanie podwyższony peron na wyspie. Pasażerowie nie będą musieli wsiadać do tramwaju z jezdni i przechodzić między autami. Samochody pojadą obok i, zgodnie z uwagami

mieszkańców, przed skrzyżowaniem będzie szersza jezdnia, która zapewni łatwiejszy przejazd i podział ruchu. Dalej zostanie wyburzona kamienica przy ul. Franciszkańskiej 8, co pozwoli poszerzyć ulicę i lepiej wydzielić torowisko. Przebudowane zostanie całe skrzyżowanie z ul. Wolborską i ul. Smugową: z ul. Wolborskiej znikną luki i zostanie ona poprowadzona prosto w ul. Smugową,

co ułatwi ruch na skrzyżowaniu. Duże zmiany zajdą też przy centrum krwiodawstwa, gdzie zaplanowano więcej miejsc parkingowych. Znajdzie się też miejsce na auta osób z niepełnosprawnościami i pojazdy specjalne krwiodawstwa. Parking powstanie też pod drugiej stronie ulicy, tak jak prosili mieszkańcy. Nie zabraknie nowego zieleńca, ławek i drzew.

TELEFONICZNA OD ZAJEJDNI NA STOKI

Trwa przebudowa sieci podziemnych na ul. Telefonicznej. Kolejnym etapem zmian w tym miejscu będzie przebudowa drogi i modernizacja trasy tramwajowej.

Ciche, zielone torowisko zapewni mieszkańcom wygodny transport miejski na Stoki. Ul. Telefoniczna jest szykowana do modernizacji. Razem

z torowiskiem przebudowane zostaną przystanki, aby ułatwić wsiadanie do tramwajów. Planowana inwestycja na ul. Telefonicz-

nej to kolejny etap unowocześniania sieci tramwajowej w tym rejonie miasta. W ubiegłych latach miasto wyremontowało torowiska na

ulicach Narutowicza, Konstytucyjnej oraz trasy przebiegającej przez działki między ul. Pomorską a ul. Telefoniczną. Czas na ostatni ele-

ment inwestycyjnej układanki, dzięki czemu cała linia łącząca Stoki z centrum miasta będzie odnowiona.

ZMIANA STANDARDU NADAWANIA MUX-3

Oglądasz telewizję naziemną w standardzie DVB-T?
PRZECZYTAJ! Te informacje są dla Ciebie!

15 grudnia 2023r. nastąpiła zmiana standardu nadawania telewizji w województwie łódzkim dla Multiplexu 3, naziemnej telewizji cyfrowej, umożliwiającej odbiór kanałów Telewizji Polskiej S.A.

W 2022 roku przeprowadzono większość zmian dla standardu nadawania i pozostałe Multiplexy pracowały już w nowym standardzie, tj. DVB-T2. Jeśli w ostatnim czasie utraciłeś dostęp do kanałów takich jak: TVP1, TVP2, TVP Info, TVP Historia, TVP Sport, TVP Kultura czy TVP Rozrywka oznacza to, że Twoje urządzenie nie jest przystosowane do nowego standardu odbioru telewizji. Jeśli chcesz odzyskać dostęp do w/w kanałów, to jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia, zainteresuj się tematem. Oczywiście możesz kupić nowy telewizor, wydać

kilkaset złotych na nowy odbiornik DVB-T2 oraz zainstalować nową antenę TV naziemnej, w celu wzmocnienia sygnału na trudnym terenie. Pytanie tylko, czy warto to zrobić?

W Salonie CANAL+ uzyskasz kompleksową informację na temat zaistniałej zmiany, a także otrzymasz poradę, jaki rodzaj odbiornika wybrać, aby nadal mieć dostęp do kanałów TVP.

Czy telewizja satelitarna działająca niezależnie od warunków terenowych lub nowoczesna, internetowa telewizja CANAL+ ONLINE nie będzie dla Ciebie najkorzystniejszym rozwiązaniem?

Koniecznym sprawdź to u profesjonalnego Doradcy. Może wraz ze zmianą sposobu odbioru TV warto zastanowić się czy do tej pory nie brakowało Ci dobrych filmów, ciekawych dokumentów albo emocjonującego sportu? Być może narzekales na brak wystarczającej ilości bezpiecznych treści dla najmłodszych widzów? Czy nie wyłączyłeś telewizora ze słowami „znowu nie ma co oglądać”?

Zmień to! **Odwiedź Salon CANAL+ w Łodzi** i przy wsparciu Doradcy wybierz rozwiązanie skrojone idealnie dla Ciebie!

Oferta dostępna w punktach sprzedaży CANAL+. Podana cena dotyczy pakietu Entry+ wraz z Opcją dodatkową Filmbox Pack i zawiera rabaty: 5 zł/mies. za zgody marketingowe i 5 zł/mies. za e-rachunek i terminową płatność. Oferta z dekoderm WiFiBox+. Umowa na 24 miesiące. Szczegóły w Warunkach Promocji dostępnych w Punkcie Sprzedaży. Stan informacji na dzień 11.12.2023 r.

SKONSULTUJ ZMIANĘ SPOSOBU NADAWANIA TV
Z PROFESJONALNYM DORADCA

SALON CANAL+ MANUFATURA
UL. KARSKIEGO 5, TEL: 780 109 502

SALON CANAL+ C.H. TULIPAN
UL. PIŁSUDSKIEGO 94, TEL: 695 805 801

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 22 grudnia 2023 r. do 12 stycznia 2024 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszane będą wykazy nieruchomości i części nieruchomości położonych przy:

- **terenach kolejowych**, część działki nr 71/113, w obrębie W-36, KW LD1M/00176888/6 oraz część działki nr 158/1, w obrębie W-36 KW LD1M/00285502/4, o łącznej powierzchni 238,40 m²;
- **ul. Mikołaja Reja bez numeru, ul. Przemysłowa bez numeru**, część działki nr 176/19, w obrębie B-50, o powierzchni 41,21 m², KW LD1M/00118508/5;
- **ul. Wojska Polskiego 122**, działka nr 181/51, w obrębie B-50, o powierzchni 15 m², KW LD1M/00120235/7;
- **ul. Piotrkowskiej 129**, działka nr 351/42, w obrębie S-6, o powierzchni 120 m², KW LD1M/00091671/2 oraz część działki nr 351/41, w obrębie S-6, o powierzchni 150,30 m², KW LD1M/00130899/2;
- **ul. Snycerskiej 5**, części działki nr 601/27, w obrębie B-28, o powierzchni 146 m², KW LD1M/00135417/5;
- **ul. Snycerskiej 5**, części działki nr 601/26, w obrębie B-28, o powierzchni 72 m², KW LD1M/00155520/6;
- **ul. Snycerskiej 5**, części działki nr 601/24, w obrębie B-28, o powierzchni 36 m², KW LD1M/00155520/6;
- **ul. Snycerskiej 5**, części działki nr 601/36, w obrębie B-28, o powierzchni 38 m², KW LD1M/00176608/0;

przeznaczonych do wydzierżawienia na okres do 3 lat, w drodze bezprzetargowej

- **Al. Kościuszki bn, część działki nr 24/55**, w obrębie S-7, o powierzchni 29,78 m², KW LD1M/00120521/9 oraz część działki nr 24/41, w obrębie S-7, o powierzchni 23,22 m², KW LD1M/00026696/7, - łączna powierzchnia 53 m²;
- **ul. Liściastej 72**, część działki nr 393/16, obrębie B-5, o powierzchni 26,52 m², KW LD1M/00006967/2, **ul. Liściastej bez numeru**, część działki nr 393/17, w obrębie B-5, o powierzchni 16,34 m², KW LD1M/00006967/2 oraz **ul. Liściastej bez numeru** część działki nr 393/1, w obrębie B-5, o powierzchni 8,79 m², KW LD1M/00006967/2, - łączna powierzchnia 51,65 m²;
- **ul. Bolesława Limanowskiego 122**, część działki nr 196/1, w obrębie B-45, o powierzchni 2,52 m², KW LD1M/00131105/7;
- **ul. Zakładowej 51/53**, część działki nr 221/1, w obrębie W-35, o powierzchni 34,56 m², KW LD1M/00193755/0;
- **ul. Pomorskiej 44**, część działki nr 240/5, w obrębie S-1, o powierzchni 19,22 m², KW LD1M/00091603/5;
- **ul. płk. Jana Kilińskiego 102/102A**, część działki nr 312/28, w obrębie S-6, o powierzchni 118 m², KW LD1M/00114035/0;

przeznaczonych do udostępnienia pod lokalizację infrastruktury przesyłowej na okres do 3 lat.

SUDOKU ŁATWE

		1		8		5		
	8	5				2	3	
4			9		2			7
3	9						7	1
			6		7			
8	6						4	5
5			4		8			6
	7	8				4	1	
		9		6		3		

SUDOKU ŚREDNIE

9					3	4		
	3				4			9
	6						2	
		2			9	3		
1			6		5			4
		7	1			6		
	2						4	
7			8				1	
		5	2					6

SUDOKU TRUDNE

1								6
5			7		8			3
		2					9	
		8	9		6	5		
			3		1			
		9	4		2	7		
		6					1	
	8		1		9			4
9								5

SUDOKU ŁATWE

7	2		6		9		5	8
	4			5			2	
		6				7		
	7		5		3		1	
5								2
	3		7		8		9	
		5				2		
	9			6			4	
4	8		2		1		6	3

SUDOKU ŚREDNIE

3		6						2
		2	4			3		
	1				2		9	4
		5		3			2	
			7		9			
	3			5		6		
9	6		5				4	
		8			7	9		
1						2		5

SUDOKU TRUDNE

	9			3				6
6		1	4		2			
5								
		4		2				
	2	3	5		6	7	9	
				4		8		
								1
			9		8	3		5
	5		6				8	

SUDOKU ŁATWE

5	8	1				7		
			5	8	6			
		9	3					4
	5	6	4				3	
3								2
	7				9	6	4	
9					4	5		
			8	9	7			
		2				4	7	9

SUDOKU ŚREDNIE

7		9		1	2			5
			9					4
			8				9	
					3		1	
3	4						2	8
	7		2					
	3				4			
2					9			
9			1	2		4		7

SUDOKU ŚREDNIE

	8			7				5
2								3
		7	8		2	1		
	1							2
	9	3		4	7			
	3							6
		4	9		1	2		
5								7
	2			4				1

HOROSKOP ŚWIĄTECZNY

Koziorożec (22.12-19.01)

Święta to doskonały czas na odkrywanie nowych pasji! Pewien prezent Cię zacieka i zapoczątkuje nowe hobby. W nadchodzącym roku czeka Cię niezwykła podróż, która rozszerzy Twoje horyzonty i udowodni, że granice Twojej mapy są o wiele dalej.

Uważaj na: Wagę, która podjada z kuchni przed świętami.

Zaufaj: Bykowi, który ma doskonały gust.

Rak (21.06-22.07)

Twoja wrażliwość rozkwitnie w atmosferze świątecznej miłości. Bliskość z rodziną i partnerem pokaże Ci, że nie trzeba wierzyć w magię świąt, by ją poczuć. W nadchodzącym roku odkryjesz nowe relacje, które wzbogacą Twoje życie i wniosą do niego dziecięcą radość. Gwiazdy wróżą wiele zdrowia jeszcze na koniec tego roku, także jeśli chorujesz, szybko uporzasz się z problemami.

Uważaj na: fałszujących kolędników.

Zaufaj: Pannie, która wie, co to ładna choinka.

Wodnik (20.01-18.02)

Podczas świąt odnajdziesz spokój i siłę w bliskości. Nowy rok przyniesie możliwość realizacji wielkich marzeń, a wszystko zacznie się od prezentu dla samego siebie, który stanie się pierwszym narzędziem własnego biznesu. Bravo, zaradny Byku! 2024 będzie rokiem rozwoju i inwestowania.

Uważaj na: Barana, który będzie namawiał Cię na kolejne pierogi.

Zaufaj: Strzelcowi, który jest duszą towarzystwa.

Lew (23.07-22.08)

Te święta przyniosą refleksję i głębokie spojrzenie w Twoje życie. Nowy rok niesie ze sobą transformację i nowe perspektywy, które wahają się wokół dwóch skrajności. Od Twoich decyzji z końca 2023 roku będzie wiele zależało. W życiu miłosnym postaw na przygodę.

Uważaj na: Wodnika, który nie zdąży na pasterkę.

Zaufaj: Lwu, który jest dyplomatą świątecznego stołu.

Ryby (19.02-20.03)

Twoja kreatywność rozkwitnie podczas tych świąt – ręcznie przygotowane dekoracje, eksperymenty w kuchni, oto przepis na idealny czas. W 2024 rok dziarsko ruszysz z drobną zmianą, która pod koniec roku może być wielkim triumfem!

Uważaj na: Pannę, która woli makowca.

Zaufaj: Koziorożcowi, w kwestii stroju na Wigilię.

Panna (23.08-22.09)

Czas świąt otworzy Twoją duszę na orientalne podróże i kulinarne odkrycia. Zapragniesz odejść od oklepanej tradycji i zaskoczysz rodzinę czymś nieznanym i kuszącym! Przyszły rok będzie pełen przygód i małych zmian, za które szybko sobie podziękujesz. Z partnerem w końcu dojdziecie do konsensusu i zaczniecie mówić jednym głosem.

Uważaj na: Skorpiona, który nie lubi rodzynek w serniku.

Zaufaj: Baranowi, który przemówi ludzkim głosem.

Baran (21.03-19.04)

W tym magicznym czasie, bliscy staną się Twoim największym wsparciem. Nie każde święta muszą być takie same, żeby były udane! Przyszły rok przyniesie harmonię i spokój w życiu osobistym, które szybko przeniosą się na inne aspekty życia. W 2024 roku śmiało stawiaj kroki w życiu towarzyskim.

Uważaj na: Ryby, szczególnie w galarecie.

Zaufaj: Bykowi, który jest surowy, ale szczerzy.

Waga (23.09-22.10)

W tym czasie odnajdziesz równowagę pomiędzy pracą a odpoczynkiem, ale przypilnuj, by zbyt szybko nie zauważył tego Twój szef. Nowy rok przyniesie sukcesy w dziedzinie zawodowej, których silnym budulcem będzie pewność siebie. Świat jest gotowy na Twoje podboje!

Uważaj na: Lwa, który zrzuci przedświąteczne obowiązki na Twoje barki.

Zaufaj: Pannie, która w sylwestra będzie tańczyć do białego rana.

Byk (20.04-20.05)

Święta ożywią Twoją wyobraźnię, prowadząc do nowych przedsięwzięć w 2024 roku. Twoja siła wewnętrzna będzie kluczem do sukcesu, dlatego nie słuchaj rad słabych charakterów i szukaj okazji do zysku na własną rękę.

Uważaj na: Bliźnięta, które nie będą chciały współpracować.

Zaufaj: Skorpionowi, od święta.

Skorpion (23.10-22.11)

Twoja oryginalność zabłyśnie w te święta, szukając wielu niedowiarców. Otwierając drzwi do innowacyjnych pomysłów w nadchodzącym roku, zadbaj, by były choć trochę realne i możliwe do spełnienia z Twoim budżetem i czasem. Planowanie nie musi zabić kreatywności!

Uważaj na: Koziorożca, który nie zdąży z prezentami.

Zaufaj: Rakowi, który będzie kompanem przy wigilijnym stole.

Bliźnięta (21.05-20.06)

Ten czas skupienia pomoże Ci zrozumieć swoje cele i wyraźnie zaznaczyć je na mapie 2024 roku. Czekają Cię możliwości rozwoju osobistego i zawodowego, z których skorzystasz, jeśli najpierw zainwestujesz w siebie! Masz w sobie wyjątkowe cechy, które wyróżniają Cię na tle innych pracowników.

Uważaj na: Barana, który nie jest mistrzem pakowania prezentów.

Zaufaj: Wadze, która wie, ile powinien ważyć prawdziwy, świąteczny sernik.

Strzelec (23.11-21.12)

Ciepłe, pełne empatii święta przyniosą spokój i wyostrenie intuicji, bo czas na spokojne przemyślenia zaowocuje wspaniałymi wnioskami. W 2024 roku Twoja empatia otworzy drogę do wsparcia innych i stworzenia silniejszych więzi, jeśli tylko dopuścisz ją do głosu. Czasem ironia czy sarkazm to ostatnie narzędzia w dyskusji.

Uważaj na: Lwa, który poprosi dokładkę barszczu.

Zaufaj: Baranowi, który zamiast prezentów podaruje pozytywne emocje.

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że dnia 04.12.2023 r. wpłynął wniosek o ustalenie na rzecz P22 sp. z o.o. sp. k. lokalizacji inwestycji mieszkaniowej polegającej na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego z częścią handlowo-usługową oraz parkingową, ciągami pieszo-jezdnymi, zagospodarowaniem terenu oraz przyłączami do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej elektroenergetycznej i cieplnej zlokalizowanej na nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 62/ al. Piłsudskiego 20, działkach nr ewid. 430/1, 430/2, 430/3, 430/4, 431/4 oraz 432/36 (obręb S-6), a także inwestycji towarzyszącej, w tymi przyłączy do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej oraz budowy zjazdu na działkach nr ewid. 53/23 (obręb S-6), 42/81 oraz 42/57 (obręb S-7).

Uzupełniony dnia 19.12.2023 r. wniosek wraz z załącznikami jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi w zakładce „ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej (na podstawie specustawy)”.

Uwagi do wniosku można składać w terminie 21 dni od publikacji ogłoszenia, w formie elektronicznej pod adresem: bam@uml.lodz.pl, w wersji papierowej w Łódzkim Centrum Kontakt z Mieszkańcami, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź lub na platformie „ePuap”.

ZAPOMNIANE ZAWODY

Nosiwoda
niezbędny na zimę

W czasach PRL łodzianom brakowało wody w kranach. Wodę z miejskiej sieci kierowano do fabryk

Woziwoda na łódzkiej ulicy

Okres Bożego Narodzenia był prawdziwymi „złiwami” dla łódzkich nosiwodów i woziwodów. W tym czasie łodzianie potrzebowali dużo wody, żeby zrobić przedświąteczne porządki i przygotować tradycyjne potrawy.

Zanim powstały miejskie wodociągi, to właśnie nosiwoda czy woziwoda zaopatrywał bogatszych łodzian w czystą wodę. Na podwórkach wielu kamienic nie było studni, a część z nich w śródmieściu wysychało lub zamykano je z powodu skażenia wody. Jedynym ratunkiem był źródł u sąsiadów, woziwoda lub publiczna studnia. Tych ostatnich w centrum Łodzi nie było zbyt wiele. Kto miał studnię z krystalicznie czystą wodą, zbijał fortunę na jej sprzedaży, ale musiał też pilnować, żeby nie wyschła lub nie stała się łupem złodziei wody.

Woda lub publiczna studnia. Tych ostatnich w centrum Łodzi nie było zbyt wiele. Kto miał studnię z krystalicznie czystą wodą, zbijał fortunę na jej sprzedaży, ale musiał też pilnować, żeby nie wyschła lub nie stała się łupem złodziei wody.

Zniwa zimą

Nosiwoda najczęściej zarabiał zimą, podczas siarczystych mrozów, kiedy mieszkańcy śródmieścia całkowicie tracili dostęp do wody. W kamienicach zapewniały ją podwórkowe studnie – wodę

najpierw pompowano do zbiorników na strychach budynków, a potem grawitacyjnie rurami spływała do mieszkań. Przy tęgich mrozach woda w zbiornikach zamarzała, zamarzały też rury. Mieszkańcy byli skazani na stanie godzinami w kolejkach do publicznych studni lub korzystali z usług dostawców wody. Ci, oczywiście, przy tak gwałtownie rosnącym popycie na swoje usługi, podnosili ceny.

Zawód nosiwody stopniowo zanikał wraz z rozbudową miejskiej sieci wodociągowej. Jako że woda w łódzkich kra-

nach pojawiła się całkiem niedawno, to nosiwoda czy woziwoda miał popyt na swoje usługi jeszcze bardzo długo po II wojnie światowej.

Woda dla przemysłu

Podłączanie kolejnych budynków do miejskich wodociągów nie oznaczało jednak końca problemów mieszkańców Łodzi z dostępem do wody. W PRL-u potrzeby zaopatrzenia w wodę zakładów włókienniczych były traktowane priorytetowo, dlatego to do nich najpierw kierowano wodę z miejskiej sieci. Brak

wody w kranie zdarzał się dość często. Rabunkowe korzystanie ze studni głębinowych przez zakłady włókiennicze skończyło się zanikiem wody w podziemnych warstwach. Konieczna była budowa rurociągów, którymi sprowadzano wodę z odległej o 50 km od Łodzi rzeki Pilicy. Obecnie nie ma problemów z zaopatrzeniem. Z kranów płynie woda pochodząca z 47 studni głębinowych. W niewielkim stopniu miasto korzysta także z ujęcia w Tomaszowie Mazowieckim.

Miłosz Wika

INFO

Z wodą wiązały się też inne zapomniane łódzkie zawody. Byli handlarze wrzątkiem, uliczni sprzedawcy wody gazowanej czy herbaty, a także „fachowcy” dostarczający lód. W czasach, gdy nie było jeszcze lodówek, żywność trzymano w specjalnych szafkach z lodem, a piwo w browarach w piwnicach-lodowniach. Tafle lodu pozyskiwano z zamrożonych stawów w okolicach Łodzi, które zimą zwożono do miasta.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ W XXI WIEKU

Czerwona czapka, okulary i naturalna, siwa broda – to atrybuty Witolda Amiłowskiego, który już od wielu lat pracuje w grudniu jako Święty Mikołaj. Jego głównym zadaniem jest rozmawianie z najmłodszymi o magii świąt Bożego Narodzenia i zachęcanie ich do tego, żeby byli grzeczni przez cały rok.

– Mam intuicję i jestem w stanie stwierdzić, kiedy dzieci nie sprzątały swoich zabawek albo kłóciły się z rodzeństwem. Mówię im wtedy, że jest mi przykro, a one zazwyczaj obiecują poprawę. Nikogo jednak nie krytykuję, bo przecież mnie też zdarzało się kiedyś psocić, a w końcu i tak wyrosłem na prawdziwego

świętego – mówi ze śmiechem Witold Amiłowski. Podczas pracy Witold często spotyka dzieci, które wierzą w to, że jest przybyszem z Laponii, ale zdarzają się też takie, które podejrzewają, że nie jest prawdziwym Świętym Mikołajem. Gdy zadają mu masę niewygodnych pytań i chcą, aby im to udowodnił, stara się przekierować rozmowę na bardziej bezpieczne tematy. Ale za każdym razem podkreśla, że jest prawdziwy!

Charytatywnie

Witold ma w grudniu zawsze mnóstwo pracy – chodzi m.in. do przedszkoli, pojawia się w minizoo w Dobroniu oraz w Manufakturze, gdzie

spotkać go można w Piernikowej Chacie. Tam rozdaje dzieciom cukierki, a chętni mogą zrobić sobie z nim profesjonalne zdjęcie i tym samym przekazać datki na Fundację Fun&Drive.

Praca w Wigilię

Bycie Świętym Mikołajem daje mu mnóstwo satysfakcji, a kontakt z dziećmi i sprawianie im radości są dla niego bardzo cenne. Z tą pracą wiążą się też jednak pewne wady. Wiele prywatnych zleceń trzeba realizować w Wigilię, więc do domu Witold często wraca po godz. 22:00, czyli już po zakończeniu rodzinnej kolacji.

Konrad Wojtczak

Witold Amiłowski od wielu lat pracuje w grudniu jako Święty Mikołaj. Można go spotkać m.in. w Manufakturze

WIELOKULTUROWA ŁÓDŹ

Przy
wspólnym
stole

Obraz wielokulturowej Łodzi nie jest już tym sprzed stulecia, ale w naszym mieście nadal mieszkają przedstawiciele mniejszości narodowych i innych wyznań z całym bogactwem świątecznych zwyczajów. Warto poznać je lepiej!

Katolicy byli w Łodzi jedynymi wyznawcami do końca XVIII w., ale wraz z rozwojem przemysłu nasze miasto zamieszkali wyznawcy judaizmu, ewangelicy i prawosławni. Świątowanie bywało zatem w Łodzi różnorodne, a tradycje i zwyczaje nawzajem się prze-

nikały. Najlepiej widać to w obrębie kościołów chrześcijańskich, a przykładem może być czas adwentu, Wigilia i Boże Narodzenie.

Choinka i pianola

Wśród łódzkich protestantów dominował kościół ewangelicko-augsburski, ale ważnym elementem były także zwyczaje przeniesione z różnych części Niemiec. Ewangelicy rozpoczynają swoje świątowanie od adwentu – symbolizuje go okrągły wieniec z gałązek iglastych z przymocowanymi czterema świecami, odliczającymi kolejne niedziele do świąt. Boże Narodzenie zawarte jest w obrazie drzewka – choinki, która przybyła do nas z północnych Niemiec. W latach międzywojennych zachowywano zwyczaj ustawiania choinki pośrodku świątecznego stołu. Zdobiono ją białymi gwiazdkami, wykonanymi z papieru, a szczególną dekoracją stały się szklane kule – bombki, czyli „kugle”. Miejsce drzewka ze świątecznego stołu zajęła wysoka choinka stawiana w rogu pokoju. Ubierano ją w tajemnicy przed dziećmi, którym mówiono, że została przyniesiona przez aniołka. W domach tkaczy jeszcze pod koniec XIX w. spotykana była tzw. pianola bożonarodzeniowa, która przywędrowała do Łodzi z Sudetów i Śląska. Była to konstrukcja z gałązek, zwieńczona drewnianym wiatraczkiem, poruszonym powietrzem ogrzewanym przez płonące świeczki jako symbol rodzącego się życia.

Post czy nie?

W wigilijny wieczór rodziny gromadziły się przy stole – czytano fragmenty Biblii, wspólnie się modlono, składano sobie życzenia, a potem zasiadano do stołu. U protestantów nie ma zwyczaju dzielenia się opłatkiem, a spożywane potrawy nie są postne (jada się za to np. gotowaną kiełbasę czosnkową). Jednak w polskich domach ewangelickich wigilia była postna i dzielono się opłatkiem. Zestaw potraw zależał od tradycji rodzinnej, ale nawiązywał do tradycji kuchni polskiej. Potrawą charakterystyczną dla Łodzi były makielki.

Św. Mikołaj i Ruprecht

Ewangelicy nie wiązali z potrawami żadnej symboliki, a ucztowanie nie miało formy rytuału, kulturowej wymowy dawania sobie prezentów. Kościół ewangelicki sprzeciwiał się kultowi świętych, w tym także św. Mikołaja, więc starał się upowszechnić wierzenie, że prezenty przynosi dzieciom Dzieciątko Jezus. Grzeczne dziecko mogło znaleźć prezent w bucie postawionym w nocy 6 grudnia. W łódzkich rodzinach ewangelickich wizyty składał również św. Mikołaj, czasem w towarzystwie pomocnika Ruprechta. Jeden przekazywał słodczyce i kolorowy papier do wykonania ozdób na choinkę, a drugi dzierzył w dłoni różgę.

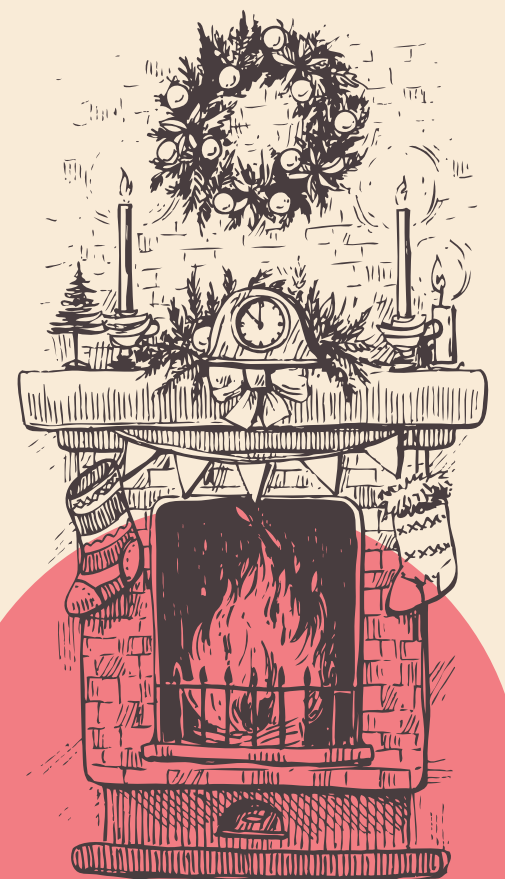
Trzy dni świąt

U protestantów nie ma pastereki, odprawiane są na-

tomiast jutrznie – poranne nabożeństwa w dzień narodzenia Jezusa, podczas których śpiewa się kolędy. Ewangelicy uczestniczą w nich w pierwszy i drugi dzień świąt, a po powrocie do domu spożywają śniadanie świąteczne, które niegdyś rozpoczynano zwykle bułką z makiem i plastrem ugotowanej w domu szynki. Co ciekawe, w rodzinach ewangelickich istniał zwyczaj przedłużania świąt o jeden dzień, który często był fetowany nieco huczniej. Składano wizyty, a na stołach pojawiały się

np. pszenna strucla, pieczona z różnymi dodatkami. Trzy dni świąt Bożego Narodzenia występują również u prawosławnych, którzy w dawnej Łodzi często obchodzili je razem z katolikami. Było to owocem wieloletniej asymilacji, gdyż różnica kalendarza juliańskiego wobec gregoriańskiego wynosi 13 dni. Prawosławna wigilia wypadnie 6 stycznia, już w nowym roku, i wtedy będzie okazją, by przybliżyć świąteczne zwyczaje wschodnich kościołów.

agr

ŁÓDZKA POGODYNKA

PIĄTEK 4°C

22.12

Imieniny Franciszka, Zenon,
obchodzą: Honorata, Beata

SOBOTA 2°C

23.12

Imieniny Anatol, Wiktorja,
obchodzą: Victoria, Dagna

NIEDZIELA 4°C

24.12

Imieniny Adam, Ewa,
obchodzą: Adela, Eryka

PONIEDZIAŁEK 7°C

25.12

Imieniny Anastazja,
obchodzą: Eugenia, Piotr

WTOREK 3°C

26.12

Imieniny Dionizy, Szczepan,
obchodzą: Nikodem, Stefan

ŚRODA 4°C

27.12

Imieniny Cezary, Jan,
obchodzą: Maksym, Fabia

CZWARTEK 3°C

28.12

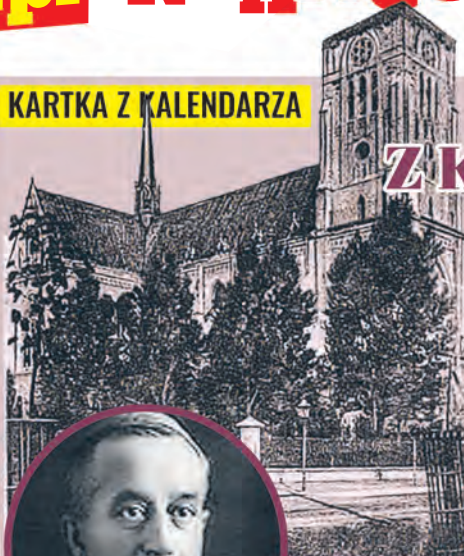
Imieniny Antoni, Kasper,
obchodzą: Teofila, Godzistaw

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie
w piątek
29 grudnia

KARTKA Z KALENDARZA

Bp. W. Tymieniecki
i katedra łódzka
z pocz. lat 20. XX w.,
jeszcze bez zwieńczenia wieży głównej

22 grudnia 1912 r. otwarto kościół parafialny św. Stanisława Kostki, czyli późniejszą łódzką katedrę. W grudniu 1909 r. metropolita warszawski skierował ks. Wincentego Tymienieckiego do tworzenia nowej parafii, a proboszcz został zobowiązany do dokończenia budowy kościoła, rozpoczętej już w 1901 r. Po trzech latach zadanie zostało zrealizowane, łącznie z wykończeniem wnętrza. W budowę włączali się także członkowie innych wspólnot

WIDOK Z KATEDRALNEJ WIEŻY

wyznaniowych. Witraże przedstawiające proroków Starego Testamentu ufundowała jedna z rodzin żydowskich, a postacie przedstawiające ewangelistów zostały wykonane z datków protestantów. Kościół św. Stanisława Kostki powstał z myślą, że być może będzie to katedra nowej diecezji, choć nadzieje na jej utworzenie spełniły się dopiero po odzyskaniu niepodległości. Orędownikiem tej idei stał się ówczesny nuncjusz apostolski w Polsce, późniejszy papież Pius XI, Achilles Ratti, który odwiedził Łódź w maju 1920 r. Urzędujący wówczas papież, Benedykt XV, szybko podjął decyzję o powołaniu diecezji łódzkiej 10 grudnia 1920 r. Oficjalna bulla papieska nadeszła dopiero w maju 1921 r., a kościół św. Stanisława Kostki został podniesiony do rangi katedry. Ówczesny proboszcz, ks. Wincenty Tymieniecki został pierwszym biskupem łódzkim i przyjął sakrę 11 kwietnia 1921 r. Zorganizował kurie, seminarium duchowne i kapitułę katedralną, a w latach 20. XX w. dokończył budowę ponad 100-metrowej wieży. agr

Rodzinne miasto

ŁAWKA JANA KARSKIEGO

NA RATUNEK

Podczas spowiedzi w szpitalu w Nowym Sączu Jan przekazuje wiadomość Zofii Rysiównie, która dostarcza mu cyjanek i uruchamia siatkę Związku Walki Zbrojnej w Krakowie. Nocą, po uśpieniu fortelem strażników, konspiratorzy uprowadzają kuriera ze szpitala. W akcji brali udział: brat Zofii – Zbigniew Ryś, Karol Głód, Józef Jenet, dr Jan Słowikowski i policjant Józef Laskowik. W bezpiecznym miejscu, dziękując swoim wybawcom, kurier słyszy od grupy wyzwolicieli: „Nie dziękuj. Mieliliśmy dwa rozkazy: zrobić wszystko, aby cię ratować, a gdyby się nie udało... Sam rozumiesz”. Gestapo usiłowało wszelkimi sposobami dostać z powrotem „zbiegłego ze szpitala niebezpiecznego bandytę”. We wszystkich posterunkach policyjnych na terenie Generalnego Gubernatorstwa rozwieszono zdjęcia kuriera „Witolda” i kuszone wysokimi nagrodami pieniężnymi za jego ujęcie. agr

Zofia Rysiówna na zdjęciu z bratem Zbigniewem w 1939 r. Ta znakomita później aktorka za udział w akcji w Nowym Sączu została aresztowana i trafiła do obozu koncentracyjnego Ravensbrück. Poddano ją torturom, lecz nikogo nie wydała...

MAKIEŁKI

M a k i e ł k i to jeden z przysmaków świąt Bożego Narodzenia, potrawa charakterystyczna dla Łodzi i to zarówno dla społeczności protestanckiej, jak i katolików. Przygotowywano je z maku utartego z miodem, z dodatkiem bakalii, łączonych zazwyczaj z gotowanymi i moczonymi

ŁODZIANIZMY

w mleku kluseczkami. Oryginalne łódzkie makielki nie zawsze były jedynie prostymi kluskami z makiem, ale dopracowanym, bardzo smacznym i pożywnym deserem na słodko, wykonanym z naturalnych produktów. Mak należy namoczyć w wodzie przez noc i gotować potem przez kwadrans, a po odcedzeniu trzykrotnie przepuścić go przez maszynkę. Następnie trzeba gotować mleko z miodem, ostudzić, dosłodzić i wlać do maku, a później dodać cukier waniliowy, skórkę pomarańczową, rodzynki i orzechy. Na koniec – tak po łódzku właśnie – można dołożyć jeszcze chałkę pokrojoną w kostkę i całość delikatnie wymieszać. A potem łyżeczka i niebo w gębie... agr

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Ekskluzywna restauracja i skład wina A. Stępkowski przy ul. Piotrkowskiej 74

DELIKATESY BYŁY ZAWSZE

w najlepszych gatunkach oraz egzotyczne owoce. Palenie kawy odbywało się na miejscu, a witryny zdobiły trunki z całego świata. Obie filie zatrudniały po 30 osób personelu obsługi! Sprzedaż delikatesów oraz znakomicie zaopatrzone własne piwnice dla win marek Tokaj czy Xeres spowodowały, że znany skład J. Wolskiego przy ul. Piotrkowskiej 3 uzyskał na wystawie w Paryżu złoty medal już za sam sposób przechowywania starych, cennych roczników. agr